

СИБЭТИЭЙ ПАВЕЛ АПОСТОЛ КОРИНФ ХРИСТИАННАРЫГАР БАСТАКЫ ИЛДЫТ СУРУГА

1¹⁻²Таңара Коринф* куораттаабы церковыгар: Христос Иису-
һу итэбэйэн Таңараға аһамыттары, сибэтиэй буоларга ыһы-
рыллыбыттары кытта бииргэ ханна бағарар – кинилэргэ да,
биһиэхэ да, – Айыы Тойоммут Иисус Христос аатын ыһыраач-
чыларга бука барыгытыгар – Иисус Христос Апостола буоларга
Таңара көһүлүнэн ыһырыллыбыт Павелтан уонна бырааккы-
тыттан Сосфентан.

³Эһиэхэ Аға Таңарабытыттан уонна Айыы Тойон Иисус
Христостан бары илгэлээх үтүөнү кытта эйэ-ил тосхойо ту-
роохтун!

Таңараға махтаныы

⁴Эһиги Христос Иисуһу итэбэйэн Таңара илгэлээх үтүөтүн
бэлэх ылбыккыт иһин, мин Таңарабар өрүүтүн махтанабын.
⁵Христостуун биир буолан, эһиги тугу барытын – тыл уонна
билии бары баайын – сомсубуккут. ⁶Биһиги Христос туһунан
туоһулаабыппыт кырдыгыһын Таңара ити курдук бигэргэппит
буолан, ⁷эһиги билигин, Айыы Тойоммут Иисус Христос кэ-
лэрин кэтэһэргитигэр, Сибэтиэй Тыһын биэрэр ханнык да дьо-
бурунан тутайбаккыт. ⁸Айыы Тойоммут Иисус Христос Күнүн

* 1:1-2 *Коринф* – Пелопоннеһы кытта Грецияһы холбуур, Коринф билии-
тигэр турар порт куората. Биһиги эрабыт 1 үйэтигэр араас омуктар, чоу-
лаан римляһнар, гректэр, еврейдэр олорут үрдүк сайдыһлаах куораттара.

1 КОРИНФЯННАРГА 1

эниги туох да буруйа-сэмэтэ суох көрсөргүт туһугар, Кини энигини тигэбэр тийэ халбаннаабат чин гыныаҕа. ⁹ Уолун Иисус Христуу, биһиги Айыы Тойоммутун кытта ыкса бодоруһарга энигини ыңырбыт Тангара ити курдук эрэбил.

Итэҕэйээччилэр хайдыһылары

¹⁰ Бырааттарым, Айыы Тойоммут Иисус Христос аатынан энигиттэн көрдөһөбүн: бука бары сүбэҕитин түмэн бири этэр буолун, бэйэ-бэйэҕит икки ардыгар ханнык да хайдыһы ончу суох буоллун, бары биир тынынан, биир санаанан сомоҕолоһун. ¹¹ Хлоя дьэ кэргэниттэн иһиттэхпинэ, бырааттарым, эниги бэйэҕит искитигэр мөккүөрдээх эбиккит. ¹² Ити эниги хас биирдиигит «мин Павел киһитэбин», «оттон мин Аполлос киэнэбин», «мин Кифаны батыһабын», «оттон мин – Христуу» дииргитин этэбин. ¹³ Ама Христос хас да бөлөххө хайынна дуо? Эбэтэр эниги тускутугар кириэскэ Павел тириллибитэ этэ дуу? Эбэтэр эниги Павел аатынан сүрэхтэммиккит дуу? ¹⁴ Энигиттэн Крисп уонна Гаий кэннэ атын кими да сүрэхтээбэтэҕим иһин Тангараҕа** махтанабын, ¹⁵ онон бэйэтин аатынан сүрэхтээбитэ диэн миигин ким да этэр кыаҕа суох. (¹⁶ Өссө Стефан дьэ кэргэнин сүрэхтээбитим, онтон атыттары сүрэхтээбиппин өйдөөбөппүн.) ¹⁷ Христос миигин сүрэхтээтин диэн буолбакка, Евангелиены иһитиннэрдин диэн ыппыта, итиэннэ Христос Кириэһин күүһүн сүтэрбэтим туһугар, Кини миэхэ киһи аймах муудараһын тутуннарбатаҕа.

Христос – Тангара күүһэ уонна муудараһа

¹⁸ Кириэс туһунан үөрэтии, өлүү суолунан баран иһээччилэр истэллэригэр «өйө суох дойҕох», оттон биһиэхэ, быһһанааччыларга, Тангара күүһэ буолар. ¹⁹ Суруйууларга «муударайдар муударастарын монкуруут ытыам, билиилээхтэр билиилэрин билиниэм суоҕа» диэн этиллэр. ²⁰ Оччоҕо ханна баарый муударай өйдөөх? Ханна баарый дирин билиилээх сокуонньут? Ханна баарый бу үйэ сатабыллаах мөккүһээччитэ? Бу аан дойду

* 1:13 *Ама Христос хас да бөлөххө хайынна дуо?* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «хас да бөлөх буола хайдыбатаҕа».

** 1:14 *Тангараҕа* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Тангарабар».

1 КОРИНФИЯННАРГА 2

муудараһа олох да муударайа суоҕун Тангара көрдөрдө буолбаат? ²¹ Бу аан дойду бэйэтин муударай өйүн күүһүнэн Тангараны, Кини муудараһын көрөн билбэтэҕин иһин, Тангара Кинини итэҕэйээччилэри биһиги үөрэтэр үөрэхпит «өйө суох» тылынан быһыырга быһаарыммыта. ²² Иудейдар итэҕэтэр дык-ти бэлиэлэри эрэйэллэр, гректэр үрдүк муудараһы көрдүүлэр, ²³ оттон биһиги – кириэскэ тириллибит Христос туһунан иһитиннэрэбит. Кини иудейдарга – харгыс таас, атын норуоттарга – «өйө суох дойҕох», ²⁴ оттон ыңырыылаахтарга, кинилэр, иудей да, грек да буоллуннар, Тангара күүһэ уонна үрдүк муудараһа – Христос – буолар; ²⁵ тоҕо диэтэххэ, Тангара «муударайа суох» курдук дьайыыта дьон дьайыытынааҕар муударай, Тангара «мөлтөх» курдук дьайыыта дьон дьайыытынааҕар күүстээх.

²⁶ Бырааттарым, Тангара ыңырыылаахтара, бэйэбитин да ылан көрүң: эһиги урут ким-туох дьон этигитий? Бу дойду сыанабылынан муударай дэтиэх эһиэхэ элбэҕэ көстүбэт, кыахтаах-былаастаах дэтиэх хойуута суох, үтүө төрүттээх дэтиэх эмиэ аҕыйах. ²⁷ Ол эрээри Тангара, муударайдары саакка ытыаары, бу дойду муударайа суоҕун, кыахтаахтары кыбыһыннараары, бу дойду кыаҕа суоҕун талбыта; ²⁸ суолталааҕы суох онороору, бу дойду аата-суола суоҕун, биллибэтин-көстүбэтин, суолтата суоҕун талан ылбыта. ²⁹ Онон хайа да киһи Тангара иннигэр өгнөр кыаҕа суох. ³⁰ Тангара биһигини Христос Иисустуун биир гынан, Христос биһиги муудараспыт буолбута, биһигини буруйтан быһаабыта, Бэйэтигэр анаммыт сибэтиэй дьон гынан толуйан ылбыта. ³¹ Онон «ким эмэ тугунан эмэ хайҕаныан баҕарар буоллаҕына, Айыы Тойон дьайыытынан хайҕаннын».

2 Бырааттарым, мин эһиэхэ Тангара туһунан кэрэһилии* кэлэрбэр этэр тылым дэгэтинэн кэрэхсэтэ, өркөн өйбүнэн сөхтөрө кэлбэтэҕим. ² Эһиэхэ сылдыар кэммэр мин Иисуһу – кириэскэ тириллибит Христосу – эрэ билэргэ, онтон атыны барытын таһыччы умнарга быһаарыммытым. ³ Онон эһиэхэ мөлтөөнахсаан, ис-испиттэн саллан, улаханлык долгуйан сылдыбытым. ⁴⁻⁵ Эһиги итэҕэлгит киһи муудараһыгар буолбакка, Тангара

* ^{2:1} *Тангара туһунан кэрэһилии* – сорох былтыгы гректии илиинэн суруйууга «Тангара кистэлэнин биллэрэ кэлэрбэр».

1 КОРИНФИЯННАРГА 2

күүһүгэр тирэбирэрин туһугар, мин этэр тылым да, үөрэтэр үөрэжим да киһи муударанын итэҕэтиилээх тыла буолбакка, Тыын күүһүн кэрэһитэ буолбута.

Сибэтиэй Тыын биэрэр муударана

⁶Оттон дын муудараны биһиги сиппит-хоппут дьонно иһитиннэрэбит; биһиги бу үйэ да, бу үйэ баранар былаастаах баһылыктарын да муударанын буолбатах, ⁷Танара муударанын – Кини биһигини албан аатырдар туһуттан, ханнык да үйэ үүнүөн инниттэн онкуллаан баран, кэмэ кэлиэр диэри кисти сылдыбыт кистэлэнин – иһитиннэрэбит. ⁸Биһиги иһитиннэрэр муударасытын бу үйэ баһылыктарыттан ким да билбэтэх; билбиттэрэ эбитэ буоллар, кэрэмэн килбиэн Айы Тойонун кирискэ тириэ суох этилэр. ⁹Ол гынан баран Суруйууларга этиллибитин курдук, «Танара Кинини таптыыр дьонно тугу бэлэмнээбитин биир эмэ киһи харабынан көрбүтэ, кулгаабынан истибитэ, сүрэжинэн сэрэйбитэ диэн суох».

¹⁰Оттон биһиэхэ Танара бу кистэлэн муудараны Бэйэтин Тыынынан арыйбыта; Тыын ол курдук тугу барытын, бэл диэтэр, Танара түгэбэ биллибэт дириннэрин кытта чинчийэр. ¹¹Киһи ис санаатын ким билбитэ баарай? Арай киһи бэйэтин ис тыына эрэ ону билиэн сөп. Син ол кэриэтэ Танара санаатын Танара Тыыныттан атын ким даҕаны билбэт. ¹²Ол эрэри биһиги, Танара биһиэхэ тугу бэлэх биэрбитин билэр туһугар, бу дойду тыынын буолбакка, Танара ыппыт Тыынын ылбыппыт. ¹³Биһиги бу туһунан киһи аймах муудараныттан үөрэммит тылбытынан биллэрэр буолбатахпыт, Тыын үөрөппит тыларынан духуобунайы духуобунайдык* быһаарабыт. ¹⁴Танара Тыына суох киһи Танара Тыыныттан кэлэри ылыммат, кини ол кэлэри «өйө суох дойдох» дии саныыр, итиэннэ өйдүүр да кыаҕа суох, тоҕо диэтэххэ ону Тыын эрэ көмөтүнэн өйдүүр-дьүүллүүр сөп. ¹⁵Оттон Танара Тыынын ылыммыт духуобунай киһи тугу барытын өйдүүр-дьүүллүүр, арай кинини ким даҕаны дьүүллүүр кыаҕа суох. ¹⁶«Айы Тойон өйүн ким ситэн өйдөөбүтэ баарай? Ким Киниэхэ сүбэһит-амаһыт буолбута баарай?» Оттон биһиги Христос өйүн өй гыммыппыт.

* 2:13 *Духуобунайы духуобунайдык* — эбэтэр «духуобунайы духуобунай дьонно быһаарабыт»; «духуобунай суоллары атын духуобунай суоллары кытта тэннибит».

Биһиги Таңараҕа бииргэ сулууспалыбыт

3 Бырааттарым, мин эһигини кытта духуобунай дьоннуун курдук кэпсэтэр кыаҕа суох буоламмын, өссө да бөҕөргүү илик дьоннуун, Христуһу итэҕэйэр олохторугар кэм да уу ньулдаҕай сылдыар кыра оҕолордуун курдук кэпсэтэrim. ²⁻³ Кыайан аһыыр кыаххыт суоҕун иһин, мин эһигини хоччооххой аһынан буолбатах, үтүнэн аһаппытым. Эһиги өссө да бөҕөргүү илик буолангыт, билигин даҕаны хоччооххойу аһыыр кыаххыт суох. Бэйэ-ҕит ыккардыгытыгар ордугурҕаһар, мөккүһэр, тыл тылгытыгар киирсибэт* буоллаххытына, бөҕөргүү иликкит, кэм да бу аһыылаах дойду куолутунан олороҕут буолбатах дуо? ⁴ Биирдэскит «мин Павел киһитэбин», атынгыт «мин Аполлос киһитэбин» дэһэ сылдыар буоллаххытына, ол аата бу дойду үгэһин тутуһар буолбатаххыт дуо? ⁵ Павел диэн кимий? Аполлос диэн кимий? Хайалара да, ону да Айыы Тойон биирдии бэйэлэригэр төһөнү биэрбитинэн, эһигини итэҕэлгэ сирдээн аҕалбыт үлэһиттэр эрэ буолаллар. ⁶ Мин үүнээйи сиэмэтин олордубутум, Аполлос уу куппута, оттон ону Таңара үүннэрбитэ. ⁷ Ол иһин олоордооччу да, уу кутааччы да туох даҕаны суолталара суох, арай ону үүннэрэр Таңара эрэ суолталаах! ⁸ Олоордооччу да, уу кутааччы да биир үлэни толороллор эрэри, хайалара даҕаны төлөбүрү төһөнү үлэлээбитинэн ылыаҕа. ⁹ Биһиги Таңараҕа бииргэ сулууспалыыр үлэһиттэрбит, оттон эһиги Таңара сонурога, Таңара тутууга буолаҕыт.

¹⁰ Таңара миэхэ биэрбит үтүө дьобурун туһанан, мин мындыр тутууччы быһыытынан дьибэ акылаатын түһэрбитим, оттон ол үрдүгэр атын киһи салгыы тутар; ол гынан баран, хас биирдии киһи хайдах туттарын көрүнүөх тустаах. ¹¹ Хайыы-үйэ түһэриллибит акылааттан атын акылааты ким даҕаны уураар кыаҕа суох; ууруллубут акылаат – Иисус Христос. ¹² Бу акылаат үрдүгэр ким баҕарар кыһыл да, үрүн да көмүстэн, күндү таастан да, мастан да, оттон да, солоттон да дьибэ туттубутун иннигэр, ¹³ хайдах үлэлээбитэ көстөн кэлиэҕэ: ким хайдах үлэлээбитин кэнэҕэс Күн сырдатан көрдөрүөҕэ; оччоҕо барыта уотунан арыллыаҕа – хас

* 3:2-3 *Тыл тылгытыгар киирсибэт* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыллар суохтар.

1 КОРИНФИЯННАРГА 4

биирдии киһи үлэтэ-хамнаһа хайдаһын уот тургутуоҕа. ¹⁴Ким туппут тутуута тулуспут — ол наҕараада ылыаҕа, ¹⁵оттон ким туппута умайбыт — хоромньуланыаҕа; бэйэтэ быһһаныа гынан баран, умайа турар уоттан өрүһүнэр курдук буолуоҕа.

¹⁶Эһиги Тангара дьиэтэ буоларгытын, искитигэр Тангара Тыына баарын, ама, билбэккит дуо? ¹⁷Тангара дьиэтин үрэйбит киһини Тангара бэйэтин үрэйиэҕэ: Кини дьиэтэ ол курдук сибэтиэй; оттон Кини дьиэтэ эһиги буолабыт!

¹⁸Эһигиттэн ким даһаны бэйэтин албыннамматын. Биирдэскит эмэ бу дойду сизеринэн муударайбын дэнэр буоллаһына, дын муударай буоларын түһүгэр өйө суох буолбута ордук. ¹⁹Бу дойду муудараһа Тангара хараҕар өйө суох буолууга тэннэхэр. Суруйууларга этиллэр: «Кини муударай өйдөөхтөрү бэйэлэрин добуурдарыгар ингиннэрэр». ²⁰Өссө маннык баар: «Муударай өйдөөхтөр өйдөөбүмсүйэллэрэ туох да көдүүһэ суоҕун Айыы Тойон билэр».

²¹Онон ким даһаны киминэн эмэ өттөйөн хайҕанар туһунан санамматын даһаны, тоҕо диэтэххэ, туох барыта эһиэнэ буолар: ²²Павел да, Аполлос да, Кифа да, бу аан дойду да, олох да, өлөр өлүү да, билинни да, кэлэр кэм да — барыта эһиэнэ. ²³Оттон эһиги — Христос кизнэрэҕит, Христос буоллаһына — Тангара кизнэ.

Христос Апостоллара

4 Онон ким баҕарар биһигини Тангара кистэлэнгин биллэрэр анал соруктаах Христос үлэһиттэрин быһһытынан көрүөх тустаах. ²Хас биирдии оннук үлэһиттэн эрэллээх буолара эрэйиллэр. ³Оттон бэйэм туспунан этэр буоллахпына, эһиги да, атыттар да миигин хайдах дьүүлүүргүтүгэр мин дьөрү улахан суолтаны уурбаппын; бэйэбин бэйэм да дьүүлэнэ барбаппын. ⁴Төһө да суобаһым ырааһын иһин, буруйа-сэмэтэ суохпун дэмэппин; мин судьуйам — Айыы Тойон. ⁵Онон кэмин иннинэ, Айыы Тойон кэлиэр диэри, кими даһаны дьүүлээбэт-ырыппат буолун. Кини кэлэн, хараһаҕа кистэммити сырдаттаһына, сүрэх кистэлэнгин арыйдаһына, дьэ оччоҕо хас биирдии киһи Тангараттан хайҕал ылыаҕа.

⁶Бырааттарым, бу мань барытын эһиги тускутугар, суруллубуту аһары түһэн мыыдарастаабат буола үөрэнэргит, бэйэ-бэйэҕит

1 КОРИНФИЯННАРГА 4

иннигэр үрдүктүк санаммаккыт туһугар, бэйэбин уонна Аполлоһу холобур гынан этэбин. ⁷ Кырдыга даҕаны, эйигин атыт-тартан ким чорботоруй? Тангараттан ылбатаҕым диирин эйиэхэ туох баарый? Оттон ылбыт буоллаххына, тоҕо ылбатах киһиэхэ дылы хайҕанаҕын?

⁸ Хата эһиги хайыы-үйэ силиккит ситэ охсубут дии! Номнуо аһара байбыккыт, биһигинэ суох ыраахтааҕы буолбуттуу санаммыккыт. Оо, арай, биһиги эһигинниин бииргэ ыраахтааҕылыырбыт туһугар, эһиги дынгнээхтии ыраахтааҕы буолбуккут эбитэ буоллар дуу! ⁹ Ол эрэри, биһиги бүтүн аан дойду – Аанһаллар да, киһи аймах да – хараҕар испэктээк буолбуппут; ол иһин саныбын ээ: Танара биһигини, Бэйэтин Апостолларын, өлөргө ууруллубут дьоннуу, аһаҕастык тиһэх миэстэҕэ туруорарга быһаарбыт. ¹⁰ Биһиги Христос туһугар өйө суохпут – эһиги Христостуун биир буолан өйдөөххүт; биһиги мөлтөхпүт – эһиги күүстээххит; эһиги албан ааттааххыт – биһиги сэнэбилгэ сылдыабыт. ¹¹ Күн бүгүнгэ диэри аччыктыбыт, утатабыт, сыгыннах сылдыабыт, холдьоҕуллабыт, сири-дойдуну кэрийэбит, ¹² кыһыл илиибитинэн үлэлээн айахпытын булунабыт. Үөхтэхтэринэ – алгыбыт, сойуолаатахтарына – тулуйабыт; ¹³ баһааҕыртахтарына – үтүнэн хардарабыт; биһиги бу дойдуга бөх-сыыс кэриэтэ билингэ диэри бар дьон тэпсилгэнигэр сылдыабыт.

¹⁴ Маны эһигини кыбыһыннараары буолбатах, таптыыр оҕолорбор курдук өйдөтөөрү, суруйабын. ¹⁵ Христону итэҕэйэр олох-хутугар төһө да эһигини тыһынчанан иитээччи такайбытын иһин, эһиги элбэх аҕалаах буолбатаххыт, мин эһиэхэ Христос Иисус туһугар Евангелиены иһитиннэрэммин эһиги аҕабыт буолбутум. ¹⁶ Ол иһин эһигиттэн көрдөһөбүн: мин Христону холобур тутгарым курдук, эһиги эмиэ миигин холобур тутгун. ¹⁷ Бу туһуттан эһиэхэ таптыыр уолбун, Айыы Тойон эрэллээх киһитин Тимофейы, ыыттым. Кини эһиэхэ тийэн мин Христону* батыһар суолум-иһим ханна да, хайа да церковка үөрэтэриттэн унга-хангас халбаннаабатын өйдөтүөҕэ.

¹⁸ Миигин кэлбэт эрэ диэн, сорох-сороххут олус улаханлык санаммыт. ¹⁹ Ол эрэри Айыы Тойон барар суолбун салайан

* 4:17 *Христону* – сорох быллыргы гректии илиинэн суруйууга «Христос Иисусу».

1 КОРИНФЯННАРГА 5

биэрдэбинэ, өтөр эһиэхэ тийэммин, улаханлык санаммыттар тылларын буолбатах, күүстэрин тургутан көрүөбүм. ²⁰Танара Саарыстыбата киһи тылыгар буолбатах, ис күүһүгэр биллэр. ²¹Онон хайатын ордоробут? Чыпчахайдаах тийэбин дуу, сымнаҕас-сылаас таптал тыыннаах тийэбин дуу?

Содур быһыыны саралааһын

5 Бэл Танараны итэҕэйбэт омуктарга да баара иһиллибэтэх содур быһыы-майгы эһиэхэ үөдүйбүтүн туһунан кырдык сурах тийэн кэллэ. Эһигиттэн бииргит аҕатын кэргэнин ылан олорор диэн иһиттим. ²Итинник быһыыламмыт киһини бэйэ-ҕит эйгэҕиттэн таһаарар, ытыыр-кэмсинэр оннугар, эһиги өссө улаханлык санана сылдаҕыт. ³⁻⁴Төһө да эһиги ортобутугар суоҕум иһин, ис тыыммынан эһигинниин бииргэ буоламмын, мин хайыы-үйэ манныгы быһаардым: Айыы Тойоммут Иисус Христос* аатын ааттаан түмсэргитигэр, онно миигин эмиэ киллэрэн туран, итинник быһыыламмыт киһини Айыы Тойоммут Иисус Христос күүһүнэн ⁵сатанаҕа биэрин: Айыы Тойоммут Иисус Христос Күнүгэр** дууһата быһһанарын туһугар, этэ-сиинэ эрэйдэннин.

⁶Эһиги тугунан да хайһанар кыаххыт суох. Кыра аһытыттан тиэстэ бүтүннүүтэ көтөбүллэрин ама билбэт үһүгүт дуо? ⁷Онон, аһытыттан ырааһыран санга тиэстэ буолар туһугар, эргэ аһытыыны кыһыйан ылан киэр быраҕын; биһиги Паасхабыт Христос хайыы-үйэ биһиги туспутугар сиэртибэлэнэн турар, онон эһиги аһытыта суох ньулуун килиэп буолаҕыт. ⁸Паасха бырааһынныгыгын омсо-кыдык, куһаҕан быһыы аһытытыгар көтөбүллүбүт эргэ килиэбинэн буолбакка, көтөхтөрүүтэ суох ыраас быһыы, кырдыктаах буолуу килиэбинэн ылаҕын.

⁹Эһиэхэ ыппыт сурукпар содур дьону кытта бодоруһуман диэн суруйан турабын. ¹⁰Мин бу дойду содур, инсэ-обот, албын-түөкэй, эбэтэр эмэгэҕэ сүгүрүйэр дьонун туһунан эппэтэҕим, оннук эбитэ буоллар, эһиги бу дойдуттан тахсан барбыккыт

* 5:3-4 *Айыы Тойоммут Иисус Христос* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Айыы Тойоммут Иисус».

** 5:5 *Айыы Тойоммут Иисус Христос Күнүгэр* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Айыы Тойон Күнүгэр».

1 КОРИНФИЯННАРГА 6

көнө буолуо этэ; ¹¹ол оннугар, биир итэҕэллээх бырааппыт дэ-тэ сылдьан содур, эбэтэр инсэ-обот, эмэгэеккэ сүгүрүйэр, эбэтэр быдыар тыллаах-өстөөх, итирэр-кутурар, уорар дьону кытта бодоруһуман диэн суруйбутум; оннуктары кытта бииргэ аһаабат да буолун. ¹²⁻¹³Таска сылдьар туора дьону хайаан мин дьүүллүө-мүй? Таһынааһылары Танара дьүүллүүр. Оттон иһинээҕилэри эһиги бэйэҕит дьүүллүөхтээххит буолбатах этэ дуо? Онон «содур дьону бэйэҕит искититтэн туоратын».

Итэҕэйээччилэр бэйэ-бэйэлэрин кытта сууттаһыылары

6 Эһигиттэн хайабыт эрэ биир итэҕэллээх быраатын кытта мөккүөрдээх буоллаһына, ол дьыаланы сибэтиэйдэргэ* биэрэн быһаартарарын оннугар, хайдах санаата баран Танараны итэҕэйбэт дьонго сууттарарый? ²Сибэтиэйдэр бу аан дойдуну сууттуохтаахтарын эһиги билбэккит дуо? Оннук бүтүн аан дойдуну дьүүллээри сылдьан, хайаан букатын дуона суох кыра дьыаланы бэйэҕит кыайан дьүүллээбэккитий? ³Биһиги кэнэҕэс бэл аанһаллары дьүүллүөхтээхпитин эһиги билбэккэ сылдьабыт дуо? Оччотугар күннээҕи дьыаланы-куолуну быһаарсарбыт быдан дөбөн буолаарай? ⁴Эһиги күннээҕи олоххут үнсүүтүн-харсытын церковка туох да ыйааһына суох дьонунан тоҕо быһаартарабыт? ⁵Кыбыһынныннар диэн этэбин: ама биир итэҕэллээх бырааттарын дьыалаларын быһааран биэрэр кыахтаах, үтөө өйдөөх киһи бэйэҕит ортоҕутугар суох үһү дуо? ⁶Оттон эһиэхэ быраат быраатын кытта сууттаһа сылдьар, өссө буолаары буолан итэҕэйбэт дьон иннигэр! ⁷Бэйэ-бэйэҕитин үнсө-харса сылдьаргыт даҕаны эһиги ааккытын улаханлык түһэрэр. Ити оннугар атаҕастанары тоҕо тулуйбатыгыт? Ити оннугар сүтүктэнэри тоҕо ордорботугут? ⁸Эһиги буоллаһына бэйэлээх бэйэҕитинэн атаҕастаан туран кинилэртэн туура тутан ылабыт, өссө буолаары буолан биир итэҕэллээх бырааттаргытыттан. ⁹Хара санаалаахтар Танара Саарыстыбатыгар тиксибэттэр диэни эһиги билбэккит дуо? Бэйэҕитин албыннана барыман: содурдар да, эмэгэеккэ сүгүрүйээччилэр да, көссүүлэхээччилэр да, бэйэ-бэйэлэригэр имэнирэр түктэри дьалынна ылларбыт эр дьон да, ¹⁰уоруйахтар да, бэригимсэхтэр, арыгыһыттар да,

* ^{6:1} Сибэтиэйдэр – Танара дьоно.

1 КОРИНФЯННАРГА 6

дьону үөбээчилэр-холуннарааччылар да, талабырдыттар да Тангара Саарыстыбатыгар тиксибэттэр. ¹¹Эһиги сороххут эмиэ хаһан эрэ итинник этэ, ол эрээри сууммуккут-ырааһырбыккыт, Тангараҕа анаммыккыт, Айыы Тойоммут Иисус Христос аатынан уонна Тангарабыт Тыынын күүһүнэн буруйтан-сэмэттэн босхоломмуккут.

Содур буолуу туһунан

¹²«Миэхэ туох барыта көнүллэнэр» диигит эрээри, туох барыта туһалаах буолбатах; сөп, «миэхэ туох барыта көнүллэнэр», ол эрээри мин онтон туохха да тутулукка ылларыа суохтаахпын. ¹³Сөп, «ас – куртахха, куртах – аска ананар»; ол эрээри Тангара хайатын да суох гыныаҕа. Оттон киһи этэ-сиинэ содур быһыыга буолбатах, Айыы Тойонго ананар, онон киһи этин-сиинин Айыы Тойон бас билэр. ¹⁴Тангара Айыы Тойону тилиннэрбитэ, онон биһигини да Бэйэтин күүһүнэн тилиннэриэҕэ. ¹⁵Эһиги эккит-сиингит Христос Этин-сиинин сорҕото буоларын, ама, билбэккит дуо? Уонна хайаан эһигини Христостан арааран ыламмын, сэлээччэх дьахтарга холбуохпунуй? Оннук эрэ буолуо суоҕа! ¹⁶Эбэтэр, сэлээччэх дьахтардыын хоонньооччу кинилиин биир эт-хаан буоларын эһиги билбэккит дуо? «Икки эт-хаан биир эт-хаан буолуохтара» диэн этиллэн турар буолбатах дуо? ¹⁷Ол курдук эмиэ Айыы Тойону кытта холбооччу Айыы Тойоннуун биир тыын буолар. ¹⁸Онон содур быһыыттан куотун; киһи ханнык да аныыны онгорбутун иһин, ол онгорбут аныыта этигэр-сиинигэр сыһыана суох, оттон содур киһи бэйэтин этин-сиинин утары аныыны онгостор. ¹⁹Эһиги эккит-сиингит Тангара эһиэхэ биэрбит Сибэтиэй Тыынын дьээтэ буоларын, бэйэбитин бэйэбит бас билиммэккитин өйдөөбөккүт дуо? ²⁰Эһиги ыарахан сыанаҕа атыылаһыллыбыккыт, онон эккитин-сиингитин, дууһабытын – бүтүн бэйэбитин Тангара бас билэрин быһыытынан, эккитинэн да, дууһабытынан да Тангараны албан аатырдар гына олорун*.

* 6:20 Онон эккитин-сиингитин, дууһабытын – бүтүн бэйэбитин Тангара бас билэрин быһыытынан, эккитинэн да, дууһабытынан да Тангараны албан аатырдар гына олорун – сорох былыргы гректин илиинэн суруйууга «онон эккитинэн-сиингитинэн Тангараны албан аатырдар курдук олорун».

Бял буолуу туһунан

7 Аны эһиги миэхэ суруйбуккут туһунан этэр буоллахха, эр киһи кэргэннэмметэ ордук. ²Ол гынан баран содур быһыыга-майгыга киирэн биэрбэт туһугар, эр киһи барыта ойохтоох, дьахтар барыта эрдээх буолуохтаах. ³Эр киһи ойоҕор үтүөтүк сыһыаннаһахтаах, дьахтар эригэр эмиэ биир оннук буолуохтаах. ⁴Дьахтар этин-сиинин бэйэтэ буолбатах, кини тойон эрэ бас билэр, оттон эр киһи этин-сиинин эмиэ бэйэтэ буолбатах, хотуна бас билэр. ⁵Бэйэ-бэйэбиттэн куотунуман, арай иккиэн сүбэлэһэн баран, поһу тутуһар*, Таңараҕа үгэр кэмнитигэр эрэ бэйэ-бэйэбиттэн туттунар буолун, ол кэнниттэн эмиэ, сатана чараас сиргитин билэн, имэнгирдэн, анһыыга уккуйбатын туһугар, бииргэ буолун. ⁶Ол эрэри мань мин модьуйбакка, көнүллээн эрэ этэбин. ⁷Киһи барыта бэйэм курдук сылдыһан баҕарыам этэ гынан баран, хас биирдии киһи Таңараттан ылыт кыаҕа тус-туһунан – сорох кыаҕа биир, иккис кыаҕа атын.

⁸Оттон анаардас дьонго, огдооболорго этиэм этэ: кинилэр мин курдук соҕотоҕун сылдыһаллара ордук. ⁹Арай, кыайан туттуммат буоллахтарына, ыал буоллуннар; имэнгирэ сылдыһах кэриэтэ кэргэннэммит көнө.

¹⁰Оттон ыал буолбуттартан – мин буолбатах, Айыы Тойон Бэйэтэ модьуйар: дьахтар эриттэн араһыа суохтаах, ¹¹араһар түбэлтэтигэр соҕотох хаалыахтаах, эбэтэр эрин кытта эйэлэһиэхтээх; эр киһи ойоҕун эмиэ быраҕыа суохтаах.

¹²Оттон атыттарга – Айыы Тойон буолбатах, мин бэйэм этэбин: итэҕэйбэт ойохтоох хайа эмэ бырааппыт ойоҕо сөбүлэһэн олорор буоллаһына, киниттэн араһыа суохтаах. ¹³Итэҕэйбэт эрдээх дьахтар, эрэ сөбүлэһэн олорор буоллаһына, эмиэ араһыа суохтаах. ¹⁴Тоҕо диэтэххитинэ, итэҕэйбэт эр киһи итэҕэйэр ойоҕунан сибэтии буолар, оттон итэҕэйбэт дьахтар итэҕэйэр эринэн сибэтии буолар. Онтон атын эбитэ буоллар, оҕолоргут кирдээх буолуо этилэр, оттон билигин кинилэр эмиэ – Таңараҕа анаммыт оҕолор. ¹⁵Итэҕэйбэт киһи араһыан баҕардаһына, араһыстын, оннук түбэлтэҕэ биһиги биир итэҕэллээхтэрбит

* ^{7:5} *Поһу тутуһар* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыллар суохтар.

1 КОРИНФЯННАРГА 7

хааччахтамматтар: Айыы Тойон биһигини* эйэлээх буоларга ынгырар. ¹⁶Эргин быыһаабаккын дьахтар хантан билэҕин? Эр киһи эмиэ ойоххун быыһаабаккын хантан билэҕин?

Танара хайдах анаабытын хоту олорун

¹⁷Ол гынан баран ханнык баҕарар киһи Танара киниэхэ хайдах анаабытын, Айыы Тойон туохха ынгырбытын хоту дьаһанан олордун. Мин маны церковтарга барыларыгар сүбэлиибин. ¹⁸Ким иудей бэлиэтинэн быһыллан баран ынгырыллыбыт – ол чэрин сүтэрэ сатаабатын, оттон ким быһыллыбакка сылдьан ынгырыллыбыт – быстарбатын. ¹⁹Быһыллы да, быһыллымы да туох да суолталара суох, арай Танара кэриэстэрин тутуһуу эрэ суолталаах. ²⁰Хайа да киһи туох сололоох сылдьан ынгырыллар да, ол солотун уларыппатын. ²¹Кулут буола сылдьан ынгырылыннахына, симиттимэ, оттон босхолонон кыахтаах буоллахына, үтүө суолу туһаммытын ордук. ²²Тоҕо диэтэххэ, Айыы Тойон ынгырбыт кулута Айыы Тойон көнгүл киһитэ буола түһэр; ол тэнэ көнгүл киһи эмиэ ынгырылынна да, Христос кулута буолар. ²³Танара эһигини ыарахан сыанаҕа атыыласпыта, онон дьон кулута буолуман. ²⁴Бырааттарым, ким ханнык сололоох сылдьан ынгырыллар да, Танара иннигэр ол солотунан сырыттын.

Сулумахтар уонна огдооболор

²⁵Оттон эдэр кыргыттарга тустаах Айыы Тойонтон миэхэ туох да ыйыы-кэрдийи суох эрэри, Айыы Тойон үтүөтүнэн Кини итэҕэллээх киһитэ буоламмын, манныгы сүбэлиибин. ²⁶Билинҕи кыһалҕалаах кэмгэ киһи сулумах сылдьара ордук дии саныбын. ²⁷Кэргэннээх буоллахына, араха сатаама, кэргэнэ суох буоллахына, кэргэннэнэ сатаама. ²⁸Ол эрэн, ыал буоллахына да, аныыны онгорбоккун, кыыс эргэ барара эмиэ аныы буолбатах. Ити эрэри ыал буолааччылар бу олоххо элбэх эрэйи көрсүөхтэрэ, оттон мин эһигини эрэйтэн босхолоохпун баҕарабын.

²⁹Бырааттарым, бу этэр этиим сүннүүнэн маннык: бириэмэ бэрт кыра хаалла, онон кэргэннээхтэр даҕаны кэргэнэ суох курдук, ³⁰ытаһааччылар ытаабат курдук, үөрээчилэр үөрбэт курдук, атыылаһааччылар да атыыласпатах курдук, ³¹бу аан дойду

* 7:15 *Биһигини* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «эһигини».

1 КОРИНФЯННАРГА 7

дьарыгын дьарыктанааччылар дьарыктаммат курдук буолуохтаахтар. Ол тоҕо диэтэххэ, бу билинги аан дойду өр барыа суоҕа.

³²Эһигини кыһалҕа кыһарыйыан мин баҕарбаппын. Сулумах киһи Айыы Тойон санаатын табаары, Айыы Тойон дьыалатыгар кыһаллар-мүһэллэр, ³³оттон ыал киһи кэргэнин санаатын табаары, сирдээҕи дьыаланан түбүгүрэр. Эрдээх дьахтар уонна эргэ бара илик кыыс туспалаахтар*: ³⁴эрэ суох дьахтар эбэтэр кыыс Айыы Тойон туһугар кыһаллар, хайдах гынан Айыы Тойон санаатын табарын, этинэн-сиининэн, өйүнэн-санаатынан сибэтиэй буоларын туһунан саныыр, оттон эрдээх дьахтар, эрин санаатын табаары, сиргэ баарга кыһаллар. ³⁵Мин маны, эһиги илиигитин-атаххытын баайа сатаан буолбатах, эһиэхэ туһалаах буолаарай диэн, үтүө сиэринэн тиһигин быспакка, туохха да аралдьыйбакка эрэ, Айыы Тойонно сулууспалаатыннар диэн этэбин.

³⁶Ким эмэ кыыһа** сааһын ситэн баран, эргэ барбакка олорун сиэрэ суох суол диир буоллаҕына, бэйэтэ ону хайдах саныырынан быһаардын, ол аныы буолуо суоҕа; оннук кыыс эргэ бардын. ³⁷Оттон сүрүҕэр халбаннаабат бигэ быһаарыныны ылыммыт киһи, ким да күһэйбэт буолан, чин санаатын ылынан кыыһын эргэ биэрбэккэ, ыраас хаалларардыы санаммыт буоллаҕына, сөпкө быһаарынар. ³⁸Ол аата кыыһын эргэ биэрэр киһи сөпкө гынар, оттон эргэ биэрбэккэ санаммыт киһи быһаарыныныта өссө ордук.

* 7:32, 33 *Сулумах... түбүгүрэр. Эрдээх дьахтар уонна эргэ бара илик кыыс туспалаахтар* – эбэтэр «Сулумах... түбүгүрэр. Инньэ гынан икки аныы тардыстар».

** 7:36-38 *Кыыһа* – эбэтэр «кэпсэтиилээх кыыһа». Оччоҕо манньк тылбаастыахха сөп: «Кэпсэтиилээх кыыһа сааһын сиппитин үрдүнэн кинини ылбакка сылдыарын сиэрэ суох суол диир, имэннээх санаатын кыана туттубат киһи бэйэтэ хайдах саныырынан быһаарыннын; аныы буолуо суоҕа, ол кыыһын ойох ыллын. ³⁷Оттон сүрүҕэр халбаннаабат бигэ быһаарыныны ылыммыт киһи, ким да кинини күһэйбэт, бэйэтэ эмиэ баҕа санаатын кыана туттар буолан, чинник быһаарынан ойох ылбаттыы санаммыт буоллаҕына, сөпкө быһаарынар. ³⁸Ол аата кэпсэтиилээх кыыһын кытта ыал буолар киһи сөпкө гынар, оттон кыыһы кэргэн ылбаттыы, ырааһын сүтэрбэтти, санаммыт киһи быһаарыныныта өссө ордук».

1 КОРИНФИЯННАРГА 8

³⁹ Дьахтар, эрэ тыыннаабын тухары, эрин кытта сокуон быһытынан быстыбат ситимнээх; оттон эрэ өллөбүнэ, кини холбоһуон баһарар кинитиниин холбоһоро көнүлэ гынан баран, ол кинитэ Айыы Тойону итэҕэйэр киһи буолуохтаах. ⁴⁰ Ити эрээри кини эргэ барбатабына, ордук алгыстаныа этэ. Бу тус бэйэм санаам гынан баран, Тангара Тыына миэхэ эмиэ баар дии саныбын.

Эмэгэккэ сиэртибэлэммит эт

8 Эмэгэккэ сиэртибэлэммит эт туһунан биһиги билэбит, этэргэ дылы, «билии биһиэхэ барыбытыгар баар». Ол эрээри, билии кинини киэмситэр, оттон таптал бөҕөргөтөр. ² Ким эмэ тугу эмэ билэбин дии сананар эбит буоллабына, ол аата билиэхтээҕин өссө ситэри билэ илик. ³ Оттон Тангараны таптыыр кинини Тангара билэр.

⁴ Онон, эмэгэккэ сиэртибэлэммит эт туһунан. Аан дойду эмэгэттэрэ туох да суолтата суохтарын, биир Тангараттан ураты атын Тангара суоҕун биһиги билэбит. ⁵ Төһө да «тангара» дэтээччилэр халлаанга да, сиргэ да баалларын иһин, («тангаралар» да элбэхтэр, «тойоттор» да аһыйаҕа суохтар), ⁶ биһиги биир эрэ Тангара Аҕалаахпыт: туох барыта Киниттэн төрүттээх, биһиги эмиэ олохпутун Киниэхэ анаан олоробут; итиэннэ биир эрэ Айыы Тойон баар – Иисус Христос, туох барыта Кининэн төрүттэммитэ, биһиги эмиэ Кининэн олоробут. ⁷ Ол эрээри киһи эрэ барыта маны билэр буолбатах. Сорохтор билингэ диэри суобастарыгар эмэгэт тангаралары билинэр буоланнар, кинилэргэ сиэртибэлэммит эти тангараларга анаммыт сиэртибэ дии санаан сииллэр, инньэ гынан кинилэр ситэ-хото илик суобастара киртийэр. ⁸ Ас биһигини Тангараҕа чугаһаппат: биһиги аһаан да көмөппүт, аһаабакка да сүтүктэммэппит.

⁹ Ол да буоллар, эһиги бу көнүлгүт бөҕөргүү илик итэҕэллээх дьону бүдүрүтэр сылтах буолбатын курдук, сэрэнэн сылдыһын. ¹⁰ Ситэ-хото илик итэҕэллээх киһи эйигин, оннук билиилээх кинини, эмэгэт дьиэтигэр киирэн аһы-сии олороргун көрдөбүнэ, суобаһа онтон эр ылан сиэртибэ этин сииргэ сананыа суоҕа дуо? ¹¹ Оччоҕо эн билиигиттэн сылтаан итэҕэлэ өссө бөҕөргүү илик быраатын былаҕайга былдьатыа, оттон кини туһугар Христос өлөн турар эбээт! ¹² Онон бырааттаргытын утары

1 КОРИНФЯННАРГА 9

итинник аньыны онгорон кинилэр бөбөргүү илик суобастарын бааһырдангыт, эниги Христуу утары аньыны оностофут. ¹³ Онон, мин аһыыр аһым туһуттан быраатым аньыга киирэн биэрэр буоллабына, кинини дэн үктэтиэм кэриэтэ, үйэбэр эт сиэм суоҕа.

Апостол бырааба

9 Мин Апостол буолбатахпын дуо? Көнүл киһи буолбатахпын дуо? Иисус Христуу, биһиги Айыы Тойоммутун, көрбөтөбүм этэ дуо? Эниги Айыы Тойоннуун биир буолуугут – мин үлэм түмүгэ буолбатах дуо? ² Атыттар миигин Апостол диэбэт да буоллахтарына, эһиэхэ мин Апостолбын. Мин Апостол буоларбын бигэргэтэр бэчээт – эниги Айыы Тойоннуун биир буолуугут.

³ Бу баар миигин дьүүлүүр дьонно утары этэр көмүскэниим.

⁴ Биитэр биһиэхэ бу үлэбит иһин үссэнэр, утахпытын ханнарар быраап суох үһү дуо? ⁵ Эбэтэр, атын Апостоллар дуу, Айыы Тойон бырааттара дуу, Кифа дуу курдук, биир итэҕэллээх кэргэт-тэрбитин аргыс гынан илдьэ сылдьар быраап биһиэхэ суох дуо?

⁶ Биитэр соботох мин итиэннэ биир Варнава эрэ үлэлээн, аһахпытын булунохтаах үһүбүт дуу? ⁷ Ханлык буйун бэйэтин суотугар сэриилэхэрий? Ким виноград олордон баран, отонуттан сиэбэтий? Ким үөр сүөһүнү маньыр эрэри, үтүттэн испэтий?

⁸ Бу туһунан күннээҕи олохтон эрэ ылан холобурдуур буолбатахпын, Сокуон эмиэ итинник этэр. ⁹ Моисей Сокуонугар «бурдук астыыр оҕуһу томторуктааман» диэн суруллар. Тангара оҕуска кыһанан итинник этэрэ буолуо дуо? ¹⁰ Биһиэхэ анаан этэрэ биллэн турар буолбатах дуо? «Сир хорутааччы да, бурдук астааччы да үүнүүттэн өлүүлэхэр эрэллээх үлэлиллэр» диэн, биллэн турар, биһиэхэ анаан суруллар. ¹¹ Эһиэхэ духуобунай сиэмэни ыһан баран, ол үүнүүттэн күннэтэ аһырга-тангарга наадалааҕы эрэйдэхпитинэ, ама аһары элбэҕи эрэйиэхпит дуо? ¹² Атыттар эһигиттэн оннук эрэйэр бырааптаах буоллахтарына, биһиги кинилэрдээбэр ордук улахан бырааптаах буолуохпут суоҕа дуо?

Ол гынан баран, манлык бырааптаахпытынан биһиги туһаматахпыт, туһаныхтааҕар хата Христос Евангелиетын хаамытыгар туох да буюму-моһойу таһаарбат туһугар тугу барытын тулуйабыт. ¹³ Тангара Дьэитин үлэһиттэрэ Тангара Дьэиттэн

1 КОРИНФИЯННАРГА 9

аһыыллаларын, сиэртибэ биэриигэ сулууспалааччылар эмиэ сиэртибэнныктэн өлүүлэрин ылаалларын эһиги билбэккит дуо? ¹⁴ Евангелиены иһитиннэрээччилэргэ эмиэ Айыы Тойон итинник сулууспалаан айахтарын ииттэллэригэр сорууйбута.

¹⁵ Ол эрээри, мин бу бырааптарбыттан хайатын даҕаны туһамматаҕым. Уонна дэ туһанарды сананан маны суруйа олоорор буолбатахпын. Мин киэн туттар суолбун ким эмэ туора сотуон кэриэтэ, өлбүтүм көнө. ¹⁶ Евангелиены иһитиннэрэрбэр киэн туттарым миэхэ тугум да суох. Бу – мин булгуччу толоруохтаах ытык иэһим. Миэхэ хайдахтаах эрэй-мун буолуо этэй арай дьонго Евангелиены иһитиннэрбэтиччи эбитэ буоллар! ¹⁷ Өскөтүн бу сулуусабын бэйэм үтүө көңүлбүнэн талан ылан толорор буоллахпына, төлөбүр ылыахпын даҕаны сөп этэ, оттон бэйэм көңүлбүнэн буолбатах буоллаҕына, ол аата мин сүктэриллибит соруудаҕы толоробун. ¹⁸ Оччоҕо туох төлөбүрэ миэхэ кэлиэхтэҕий? Танара тылын иһитиннэрэрбэр, Христос туһунан тугу да эрэйбэккэ эрэ иһитиннэрэрим итиэннэ Евангелие биэрэр быраабынан туһамматыччи – бу буолар мин үрдүк наҕараадам.

¹⁹ Төһө да көңүлүм, ким да кулута буолбатаҕым иһин, элбэх киһини тардаары, мин барыларыгар кулут буолбутум: ²⁰ иудейдары тардаары, иудейдарга иудей кэриэтэ*, Моисей Сокуонугар бас бэринээччилэри тардаары, Сокуонна бас бэринээччи кэриэтэ буолбутум; ²¹ Сокуону билбэт дьону тардаары (төһө да Танара Сокуонун биллэрбин, Христоска бас бэриннэрбин) Сокуону билбэт киһи кэриэтэ буолбутум; ²² оттон мөлтөхтөрү тардаары, мөлтөҕү кытта мөлтөх кэриэтэ буолбутум. Саатар сорохторун эмэ быһаан ылаары, барыларыгар барыларын курдук буолбутум. ²³ Маны барытын мин Евангелие туһугар, кини алгыһын үллэстэр баҕа санаабыттан, оноробун.

²⁴ Күрөс былдыһааччылар бука бары сүүрэллэрин, ол гынан баран бириискэ биирдэстэрэ эрэ тиксэрин билбэккит дуо? Онон, доҕотторуум, бириискэ тиксэр курдук сүүрүн. ²⁵ Бөҕөстөр бары туохха барытыгар бэйэлэрин кыатана үөрэнэллэр: кинилэр иинэр-кэхтэр бириискэ дьулуһаллар, оттон биһиги үйэлэр тухары ииммэт-кэхтибэт мэнньиэскэ дьулуһабыт. ²⁶ Ол иһин мин

* ^{9:20} *Иудей кэриэтэ* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу кэнииттэн «төһө да Сокуонна бас бэриммэтэрбин» диэн тыллар бааллар.

күрэххэ сүүрэрбэр туох да сорууга суох киһи курдук сүүрэр буолбатахпын, түһүлгэбэ охсуһарбар – салгыны эрэ дайбыахха диэн охсуһаппын. ²⁷ Атыттарга Евангелиены иһитиннэрэ сылдьан бэйэм сөбө суох дэтэн күрэхтэһииттэн туоратыллан хаалбатым туһугар, эппин-сииммин сыһытан туран дьулуурбар бас бэриннэрэбин.

Сымыйа таңгаралартан сэрэтии

10 Бырааттарыам, өбүгэлэрбит бука бары былыт халын хаххатыгар сылдыбыттары, бары муораны курдаттаан ааспыттары өйдүөххүтүн баһарабын; ² кинилэр бары Моисейга холбоһон былыкка уонна муораҕа сүрэхтэммиттэрэ, ³ бары биир духуобунай аһы аһылыктамыттара, ⁴ бары биир духуобунай утаҕы утахтамыттара: ол хайдах диэтэххэ, кинилэри кытта барсан иһэр духуобунай очуос таастан утахтары ханнараллара, оттон ол таас – Христос Бэйэтэ этэ. ⁵ Ол эрэри Таңгара уордайар санаата бэрт үгүс киһиэхэ хоммут буолан, кинилэр өлүктэрэ иччитэх сир устун тэлгэнэн хаалбыта. ⁶ Бу барыта биһиэхэ, кинилэр курдук куһаҕанна баһатыһаппыт туһугар, сэрэтии буолар. ⁷ Онон, сорох өбүгэлэрбит сүгүрүйбүттэрин курдук, эмэгэҕкэ сүгүрүйэр буолуман; кинилэр тустарынан Суруйууларга «норуот олорон аһаан-иһэн барбыта, онтон туран эмэгэт иннигэр үңкүү-битии тэрийбитэ» диэн этиллэр. ⁸ Кинилэртэн сорох дьонно содурдук быһыыламыттары курдук, биһиги эмиэ содурдук быһыыланар буолумуоҕун; оннук быһыылана сырыттаһтарына, соҕотох биир күн иһигэр сүүрбэ үс тыһыынча киһилэрэ суорума суоламыта. ⁹ Кинилэр сорохторо Христу* үтэн-анһан көрбүттэринии, биһиги Кинини оннук үтэн-анһан көрөр буолумуоҕун; кинилэр инньэ гына сылдьан эриэн үөннэргэ тиктэрэн өлбүттэрэ. ¹⁰ Өбүгэлэрбит сорохторо кэриэлийбиттэрин курдук, кэриэлийэр буолуман; кинилэри, оннук кэриэлийбиттэрин иһин, өлөрөр-өһөрөр Аанһал ходуйтаабыта. ¹¹ Бу барыта биһиэхэ сэрэтэр холобур буолбута итиэннэ тиһэх үйэлэргэ тийбит дьону, биһигини, өйдөтөөрү, Суруйууларга киирбитэ.

* 10:9 *Христу* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Айыы Тойону».

¹² Онон тирэхтээхтик турабыт дии сананар дьон, охтубат ту-
хугар, сэрэхтээх буоллуннар. ¹³ Эһиги көрсүбүт ыарахан быһыы-
гыт-майгыгыт – киһи тулуйар тургутуута. Тангара эппит тылын
экчи толорор, онон хаһан даһаны эһигини кыаххыт таһынан
тургуттарыа суоҕа; итиэннэ тургутуулар кэмнитигэр, тулуйаргыт
туһугар, эһиэхэ күүс да биэриэҕэ, тахсар суолу да көрдөрүөҕэ.

¹⁴ Онон, таптыыр бырааттарым, эмэгэҕкэ сүгүрүйэртэн куо-
тар буолун. ¹⁵ Мин эһигини толкуйдаах дьон курдук санааммын
этэбин, онон бу тугу эппиппин ырынгалаан көрүн. ¹⁶ Бу махта-
нан туран иһэр алгыстаах иһиппит биһигини Христос Хаа-
ныгар тиксиһиннэрэр буолбатах дуо? Оттон бу тоһутан ылан
сиир килиэппит биһигини Христос Этигэр-сиинигэр тикси-
һиннэрэр буолбатах дуо? ¹⁷ Бу килиэп биир, оттон биһиги эл-
бэх да буолларбыт биир килиэби үллэстэр буоламмыт, эмиэ
биир Эт-сиин буолабыт.

¹⁸ Израиль норуотун ылан көрүөбүн: сиэртибэлэммити сиэч-
чилэр сиэртибэнныккэ кытыктаах буолаллар буолбатах дуо?
¹⁹ Бу аата туох диэн этэр быһыыбыный? Эмэгэт тангаралар туох
эмэ суолталаахтар диэн этэбин дуу, биитэр эмэгэттэргэ бэлэх-
туһах бэриллэр ас эмиэ туох эмэ суолталаах диэн этэбин дуу?
²⁰ Суох, инньэ диэбэппин. Тыыннаах Тангараны билбэт омуктар
бэлэхтэрин-туһахтарын Тангараҕа буолбакка, абааһыларга биэ-
рэллэр диэн этэбин, оттон эһиги абааһылары кытта сибээстэ-
һиэххитин мин баһарбаппын. ²¹ Айыы Тойон иһититтэн иһэ
сылдьан абааһы иһититтэн иһэр кыаххыт суох, Айыы Тойон
аһын аһыы сылдыан абааһы аһын аһыыр кыаххыт суох. ²² Ха-
йаан биһиги Айыы Тойону күнүүлэтэргэ сорунуохпутуй? Ама
биһиги Кинитээҕэр күүстээх үһүбүт дуо?

²³ «Биһиэхэ барыта көнүллэнэр», бэрт сөп, ол эрэри барыта
биһиэхэ туһалаах буолбатах, «биһиэхэ барыта көнүллэнэр», ол
эрээри барыта көмөлөөх буолбатах. ²⁴ Ханнык баһарар киһи бэ-
йэтигэр эрэ туһалаахха буолбакка, атын киһиэхэ туһалаахха
дьулуһуохтаах.

²⁵ Баһаарга атыыланар аһы-үөлү ингэ-тоҥо барбакка, холку суо-
бастаах олорон сиир буолун. ²⁶ Суруйууларга этиллибитин кур-
дук, «сир уонна сир үрдүгэр баар барыта Айыы Тойон киэнэ».

²⁷ Тангараны итэҕэйбэт ханнык эмэ киһи дьиэтигэр ыалдьытта-
та ынҕырдаһына, бара сылдыаххытын баһарар буоллаххытына,

күндүлүүр аһылыгын барытын ингэ-тонго барбакка эрэ, холку суобастаах олорон сиир буолун. ²⁸ Арай ким эмэ эһиэхэ: «Бу кэрэх этэ», — диэтэҕинэ эрэ, оннук эти ол эппит киһи туһугар, кини суобаһын туһугар сизэмэн. «Сир уонна сир үрдүгэр баар барыта Айыы Тойон киэнэ»*. ²⁹ Мин эһиги суобаскыт туһунан эппэппин, ол киһи суобаһын туһунан этэбин. Тоҕо мин көңүл-бүн атын киһи суобаһа хааччахтахтааҕый? ³⁰ Өскөтө мин махтанан туран аһыыр буоллахпына, тоҕо махтанар аһым иһин ким эрэ миигин сэмэлиэхтээҕий?

³¹ Онон, ас да аһабыккыт, утах да испиккит — тугу гыммыккыт барыта Тангараны албан аатырдыах эрэ тустаах. ³²⁻³³ Мин эмиэ бэйэм туһабын көрүммэккэ, үгүс дьонго туһалаах буолаарай диэн, кинилэр быһһаналларын туһугар, туохха барытыгар, киһиэхэ барытыгар санааларын табардыы сыһыаннаһарым курдук, эһиги эмиэ иудейдары да, атын омуктары да, Тангара церкөвүн да аһыыга киллэрбэт курдук олорун.

11 Мин Христуһу холобур туттарым курдук, эһиги эмиэ миигин холобур туттун.

Дьахтар үгэригэр төбөтүн бүрүнүөхтээҕин туһунан

² Бырааттарыам**, мин туохха үөрэппиппин барытын өйдүүсаны сылдьаргыт, атыттартан ылан эһиэхэ тугу тиксэрбиппин хайдах тиэрдибитим курдук тутуһаргыт иһин, эһигини хайгыыбын эрэ. ³ Эһиги өссө хайа баҕарар эр киһиэхэ Христос бас буоларын, хайа баҕарар дьахтарга эрэ тойон, оттон Христоска Тангара бас буоларын билиэххитин баҕарабын. ⁴ Эр киһи, бэргэһэтин устубакка эрэ, Тангараҕа үгэр, Кини этэр тылын дьонго тиэрдэр буоллаҕына, бэйэтин баһын саакка-суукка угар. ⁵ Дьахтар, төбө сыгыннаһа Тангараҕа үгэр, Кини этэр тылын дьонго тиэрдэр буоллаҕына, бэйэтин баһын саакка-суукка угар; итинник гынара син биир баттаһын күлтэччи ыларбытыгар тэннээх. ⁶ Дьахтар төбөтүн бүрүнүөн баҕарбат буоллаҕына,

* 10:28 «Сир уонна сир үрдүгэр баар барыта Айыы Тойон киэнэ» — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыллар суохтар.

** 11:2 *Бырааттарыам* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыл суох.

1 КОРИНФИЯННАРГА 11

баттағын кырыйтаран кэбистин; отгон баттағын кырыйтарыан эбэтэр күлтэччи ылларыан кыбыстар буоллағына, төбөтүн бүрүнүн. ⁷Онон эр киһи Тангара уобараһа, албан аата буоларын быһыытынан төбөтүн саптыа суохтаах; дыахтар буоллағына эрин албан аата буолар. ⁸Ол эбит буоллағына, эр киһи дыахтарган үөскээбэтэҕэ, дыахтар эр киһиттэн үөскээбитэ; ⁹эр киһи дыахтарга ананан айыллыбатаҕа, дыахтар эр киһиэхэ ананан айыллыбыта. ¹⁰Дьэ ол иһин Аанньаллар тустарыгар, дыахтар төбөтүгэр бас бэринэр бэлиэлээх буолуохтаах. ¹¹Ол эрэри, биһиги Айыы Тойоннуун биир буолбут олохпутугар эр киһи дыахтарган тутулуга суох буолбат, дыахтар да эр киһиттэн тутулуга суох буолбат. ¹²Тоҕо диэтэххэ, дыахтар эр киһиттэн үөскээбитин курдук, эр киһи эмиэ дыахтарган төрүүр, отгон туох баар барыта Тангараттан кэлэр.

¹³Бэйэбит да тойонноон көрүң, дыахтар төбөтүн бүрүммэккэ эрэ Тангараҕа үнэрэ төһө сиэрдээҕий? ¹⁴⁻¹⁵Эр киһи баттағын уһатара кыбыстыылаах, отгон дыахтар баттағын уһатара хайдаллаах суол диэн айылҕа бэйэтэ эһигини үөрэтэр буолбат дуо? Уһун баттах дыахтарга бүрүнэр сабыы быһыытынан бэриллибит. ¹⁶Оттон ким эмэ бу туһунан миигин кытта мөккүһүн баҕарар буоллағына, биһиги да, Тангара церковтара да оннук үгэспит суох.

Айыы Тойон Аһылыга

¹⁷Оттон бу мань сүбэлиирбэр эһигини хайҕаабалпын: эһиги бииргэ түмсэргит туһалыырын оннугар, эһигини айгыратар эрэ эбит. ¹⁸Бастакытынан, түмүстэргит эрэ, тус-туспа хайдыһаргыт туһунан истэбин; бу истибитим сороҕо оруннаағын итэҕэйэбин. ¹⁹Эһиги ортобутугар тус-туһунан суолу этии баар буолуохтаах даҕаны, оннук эрэ түбэлтэҕэ хайаҕыт ыйааһыннаағы этэрэ биллиэн сөп.

²⁰Итиэннэ эһиги түмсэр быһыыгыт-майгыгыт Айыы Тойон Аһылыгар түмсүү диэн ааттанар кыаҕа суох. ²¹Киһи барыта ким хайа иннинэ бэйэтин аһын сии охсорго тиэтэйэр, онтон сылтаан сороххут хам аччык хаалар, сороххут тотуор диэри иһэр. ²²Ама аһыырга уонна иһэргэ эһиги дьийэтэ суох үһүгүт дуо? Эбэтэр Тангара церковын аанньа ахтыбаккыт оччо дуу, биитэр дыадангылары атаҕастыыр быһыыгыт оннук дуу? Бу туһунан

эһиэхэ тугу диэхпиний? Хайгым дуо? Хайҕаабатым биллэн турар.

²³ Мин Айы Тойонтон Бэйэтиттэн билбиппин эһиэхэ тиэрдибитим: таннарыллыбыт түүнүгэр Иисус Айы Тойон килиэби ылан, ²⁴ Танараҕа махтаммыта уонна тоһутан баран эппитэ: «Мань ылан сиэн*», бу эһиги тускутугар тоһутуллар Мин Этим, онон Миигин өйдөөн-санаан туран манньк гынар буолун», — диэбитэ. ²⁵ Онтон эмиэ аһылык кэнниттэн иһити ылан: «Бу иһит — Мин Хааным бигэргэппит саҕа кэс тыла; бу иһиттэн иһэргитигэр Миигин өйдөөн-санаан туран иһэр буолун», — диэбитэ. ²⁶ Ол аата Кини кэлиэр диэри, бу килиэби сиэтэххит, бу иһиттэн истэххит аайы, эһиги Айы Тойон өлбүтүн биллэрэбит.

²⁷ Ол иһин ким сөбө суохтук бу килиэби сиэбит, Айы Тойон иһититтэн испит, ол Айы Тойон Этин уонна Хаанын утары буруйдаах буолар. ²⁸ Ол иһин киһи бастаан бэйэтин ыараннатан-чинчийэн көрөн эрэ баран, бу килиэптэн сиэттэх, бу иһиттэн иһиэхтэх. ²⁹ Ким бэйэтин тургутунан көрбөккө** эрэ, Айы Тойон Этигэр уонна Хааныгар суолта биэрбэккэ***, сөбө суохтук килиэп сиир уонна бу иһиттэн иһэр, ол бэйэтин дүүлгэ тардарды, аһыыр уонна иһэр. ³⁰ Ол иһин эһиги ортобутугар элбэх мөлтөх, ыарыһах дьон баар, ол иһин элбэх киһи өлөр. ³¹ Биһиги бэйэбитин бэйэбит дүүллэнэрбит эбитэ буоллар, дүүлгэ тардыллыа суох этибит. ³² Оттон Айы Тойон дьарыйдагына, бу аан дойдуну кытары тэн дүүлгэ туруорбат туһугар, биһигини итинник көннөрөр.

³³ Онон, бырааттарым, Аһылыкка түмсэргитигэр бэйэ-бэйэбитин кэтэһэр буолун. ³⁴ Дүүлгэ түбэхэрдии түмсүбэт туһугар, ким аччык, ол дьэтигэр аһаатын. Мантан атынын тийдэхпинэ сүбэлиэм.

* 11:24 *Мань ылан сиэн* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыллар суохтар.

** 11:29 *Бэйэтин тургутунан көрбөккө* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыллар суохтар.

*** 11:29 *Айы Тойон Этигэр уонна Хааныгар суолта биэрбэккэ* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Эккэ уонна Хаанна суолта биэрбэккэ».

Сибэтиэй Тыын бэлэхтэрин туһунан

12 Оттон Тыын бэлэхтэрин туһунан, бырааттарым, сыһа өйдөбүллээх хаалыаххытын баҕарбаппын. ²Эһиги бэйэҕит билэҕит, Тангараны итэҕэйбэт эрдэххитинэ, ким эрэ эһигини тардан ильдэрин курдук, тыла суох эмэгэттэргэ бара тураргыт. ³Эһиги өйдүүххүтүн баҕарабын: Тангара Тыынынан сангарар хайа да киһи «Иисус анафема*» диэн этиэ суоҕа, итиэннэ ким да Сибэтиэй Тыына суох хаһан даҕаны «Иисус – Айыы Тойон» диэн билиниэ суоҕа.

⁴Тыын бэлэхтиир духуобунай дьоҕурун арааһа элбэх гынан баран, ону барытын биир Тыын биэрэр. ⁵Сулууспалааһын тус-туска көрүнгээх эрээри, барыта биир Айыы Тойонго ананар. ⁶Дьайыы көрүнгэ атын-атын эрээри, барытыгар эмиэ биир Тангара дьайыыны онгорор. ⁷Барыларыгар туһалаах буоллун диэн, хас биирдии киһиэхэ Тыын ураты көстүүтэ бэриллэр. ⁸Биир киһиэхэ Тыын муударай тылы этэр дьоҕуру, иккискэ эмиэ ол Тыын билиини тиэрдэр дьоҕуру, ⁹сороххо эмиэ ол Тыын итэҕэли, оттон атынна эмиэ ол Тыын** ыарыыны үтүөрдэр араас дьоҕуру биэрэр, ¹⁰кимиэхэ эрэ дьиктини онгорор, кимиэхэ эрэ Тангара этиитин дьонго тиэрдэр пророк дьоҕурун, кимиэхэ эрэ тыыннары арааран билэр, кимиэхэ эрэ араас тылларынан сангарар, кимиэхэ эрэ ол тыллары ис хоһооннорун быһаарар кыағы биэрэр. ¹¹Бу маны барытын, Бэйэтэ сөбүлүүрүнэн хас биирдии киһиэхэ тус-туска үллэрэн, барыбытыгар биир Тыын онгорор.

Элбэх миэстэттэн турар биир Эт-сиин

¹²Холобур, киһини ылан көрүүбүтүн. Киһи соҕотох гынан баран, миэстэлэрэ элбэх; биир*** эт-сиин миэстэлэрэ, төһө да элбэхтэрин иһин, бары биир эт-сиин буолаллар, – Христос эмиэ оннук. ¹³Биһиги бука бары: ким иудей, ким атын омук буоллун, ким кулут, ким көнгүл буоллун – биир Тыынынан биир

* 12:3 *Анафема (грек.)* – кырыыска турдун.

** 12:9 *Ол Тыын* – сорох быллыргы гректии илиинэн суруйууга «биир Тыын».

*** 12:12 *Биир* – сорох быллыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыл суох.

Эт-сиин буолар туһугар сүрэхтэммиппит; биһиэхэ барыбытыгар Тангара биир Тыны биэрбитэ.

¹⁴Оттон киһи этэ-сиинэ биир эрэ миэстэттэн буолбакка, элбэх миэстэттэн турар. ¹⁵Өскөтө атах: «Мин илии буолбатахпын, онон субу эт-сиин сорҕото буолбатахпын», – диэтэҕинэ, ол аата кини эт-сиин сорҕото буолбатах үһү дуо? ¹⁶Эбэтэр кулгаах: «Мин харах буолбатахпын, онон эт-сиин сорҕото буолбатахпын», – диэтэҕинэ, ол аата кини эт-сиин сорҕото буолбатах үһү дуо? ¹⁷Өскөтө киһи этэ бүтүннүү харах эбитэ буоллар, хайдах истиэ этэй? Ангардас истэрэ эрэ буоллар, тугунан сыты билиэ этэй? ¹⁸Ол эрэри, Тангара эт-сиин хас биирдии миэстэтин Бэйэтэ сөп дииринэн оннун булларбыт. ¹⁹Арай барыта биир эрэ миэстэттэн турара эбитэ буоллар, эт-сиин ханна буолуо эбитэй? ²⁰Ол эрэри элбэх миэстэттэн да турдар, киһи – биир эт-сиин. ²¹Онон харах илиигэ: «Эн миэхэ наадата суоххун», оттон бас атаха: «Эһиги миэхэ наадата суоххут», – диирэ сатамат. ²²Төттөрүтүн, эппитигэр быдан мөлтөх курдук көстөр миэстэлэрбит, ис дынгэр, тыын суолталаахтар; ²³оттон дьонно көрдөрөрбүт бөрүкүтэ суох диир миэстэбитин хаһан баҕарар ордук кыһаллан харыстыыбыт. ²⁴⁻²⁵Онон көстөрө бөрүкүтэ суох миэстэбит үчүгэй көстүүлээх буоларын туһугар кыһаллабыт, оттон үчүгэй көстүүлээх миэстэбит оннук кистэнэргэ наадыбат. Ол гынан баран эккэ-сиингэ хайдыһы суох буоллун, бары бэйэ-бэйэлэригэр биир тэнник кыһалынныннар диэн, Тангара суолталамат миэстэлэргэ ордук улахан болҕомтону уурарды барыларын бииргэ танган холбообут; ²⁶онон биирдэрэ эрэйдэннэҕинэ, атытара бары эрэйи көрөлөр, биир миэстэ ытыктаннаҕына, эт-сиин бүтүн бэйэтэ үөрэр.

²⁷Эһиги эмиэ – Христос Этэ-сиинэ буолабыт, хас биирдиигит, туспа ыллахха, Эт-сиин сорҕото буолар. ²⁸Ол курдук, Тангара сорохтору Церковка, бастатан туран, Апостолларынан анаабыт, иккиһинэн, Кини этэрин дьонно тиэрдэр пророктары, үсүһүнэн, үөрэтэр-уһуйар кыахтаах дьону туруорбут. Онтон салгыы сороххо дыктини онгорор, сороххо үтүөрдэр, көмөлөһөр, салайар, араас тылы билэр дьобуру биэртэлээбит. ²⁹Киһи барыта Апостол дуо? Бары пророктар дуо? Бары үөрэтэллэр дуо? Бары кыайан дыктини онгороллор дуо? ³⁰Бары эштиир-үтүөрдэр кыахтаахтар дуо? Бары араас тылынан санараллар, бары ону сатаан быһаараллар дуо?

³¹Ол эрээри, доѳотторуом, итиннээѳэр барытынааѳар уху-луччу үрдүк турар дьоѳурга дьулуһун! Билигин мин эһиэхэ чулууттан чулуу биир суолу көрдөрүөм.

Таптал

13 Өскөтө мин араас омуқ, бэл Аанһьал да тылынан сангарар буолан бараммын – сүрэхпэр таптала суох буоллахпына, ол аата мин – танкыныыр эрэ алтаммын, чылыгырыыр эрэ чуорааммын. ²Өскөтө мин Таңгара этиитин дьонно тиэрдэр дьоѳурдаах пророк, бары кистэлэни барытын билэр, бары өттүнэн толору билиилээх итиэннэ бэл хайалары да оннуттан халбарытар күүстээх итэѳэллээх киһи буолан бараммын – сүрэхпэр таптала суох буоллахпына, ол аата мин туох да буолбатахпын. ³Өскөтө мин туох баар баайбын-дуолбун барытын дьаданыларга түһэтэн, эппин-сииммин уокка уматтара биэрэн да бараммын* сүрэхпэр таптала суох буоллахпына, онтукам миэхэ туох да туһата суох.

⁴Таптал тулуурдаах, амарах санаалаах, таптал ордугурѳаабат, таптал арбаммат, улаханлык санаммат, ⁵сүөргү быһыыламмат, бэйэтин эрэ иннин көрүммэт, хоргуппат, куһаѳаны өйдүү сылдыбат, ⁶куһаѳантан үөрбэт – кырдыктан үөрэр; ⁷барытын уйар, барытын итэѳэйэр, барытын эрэнэр, барытын тулуйар. ⁸Таптал хаһан да уостубат. Таңгара этиитин дьонно тириэрдэр дьоѳур – сүтүөѳэ, атын тылынан сангарар дьоѳур – уурайыаѳа, билии-көрүү дьоѳура эмиэ хаһан эрэ туһата ааһыаѳа. ⁹Билингнитэ биһиги итэѳэс билиилээхпит, Таңгара этиитин тириэрдэр дьоѳурбут да ситэтэ суох, ¹⁰ол эрээри ситии-хотуу, энкилэ суох буолуу кэмэ кэллэѳинэ, ситэтэ суох, итэѳэс диэн аны суох буолуу.

¹¹Мин оѳо сылдьан оѳолуу сангарарым, оѳолуу толкуйдуурум, санаабын оѳолуу этинэрим; онтон сааспын ситэн баран, оѳолуу быһыыбын-майгыбын хаалларбытым. ¹²Билингнитэ биһиги өлбөөркөй өстүөкүлэѳэ көстөр күлүк омоонун эрэ үдүкбадык көрөбүт, оттон кэмэ кэллэѳинэ, сирэй көрсөн турардыы көрүөхпүт; билингнитэ сорѳотун эрэ мин билэбин, оттон кэмэ

* 13:3 *Эппин-сииммин уокка уматтара биэрэн да бараммын* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «хайѳанаары, эппин-сииммин биэрэн да баран».

кэллэжинэ, Тангара миигин билэрин курдук, толору билиэбим. ¹³Оттон билигин субу үс: итэбэл, эрэл, таптал — баар; ол эрэн таптал барыларыттан улахан.

Тыын бэлэхтэрин туһунан өссө биирдэ

14 Туохтан да ордук тапталга талаһын; ол эрээри Тыын атын бэлэхтэригэр эмиэ, ордук пророк дьобуругар, дьулуһун. ²Ким биллибэт тылынан сангарар, ол дьонго буолбакка, Тангараҕа туһулаан сангарар, тобо диэтэххэ кини тугу сангарарын ким да өйдөөбөт, кини Тыын күүһүн туһунан кистэлэни этэр. ³Оттон Тангара этиитин дьонго тиэрдэр пророк дьону бөбөр-гөтөн, өйдөтөн-сүбэлээн, уоскутан сангарар. ⁴Ким биллибэт тылынан сангарар, ол бэйэтин туһатыгар сангарар, оттон пророк церковны бөбөр-гөтөр.

⁵Эһиги бары атын тылларынан сангарыаххытын баҕарабын эрээри, Тангара этиитин тиэрдиккит ордук: атын тылынан сангарар киһитээбэр Тангара этиитин дьонго иһитиннэрэр пророк быдан туһаны аҕалар (арай анараангы, церковны бөбөр-гүүрүн-үүнэрин туһугар эппитин быһааран биэрэр эрэ буоллабына, баһыйтарыа суоҕа).

⁶Арай, бырааттарым, мин билигин эһиэхэ тийэн кэлэн, олох билбэт тылгытынан кутан-симэн барар буолуум. Тангара миэхэ туох эрэ санганы арыһытын эбэтэр тугу эрэ билбиппин үллэстэн, Тангара этиитин иһитиннэрэн дуу эбэтэр үөрэтэн дуу, өйдөнөр гына сангарбатахпына, мин эһиэхэ туох туһаны аҕалыапыный?

⁷Дорҕоон таһаарар кута-сүрэ суох маллары, флейтаны эбэтэр арфаны ылан көрүөбүт. Тус-туһунан наардаммыт дорҕооннору таһаарбат буоллахтарына, флейтаҕа эбэтэр арфаҕа тугу оонньууларын биһиги хайдах билиэхпитий? ⁸Оттон турба чуолкайа суох тыаһы үрэн таһаарар буоллабына, ким кыргыһыга бэлэмнэниэбэй? ⁹Ол курдук эһиги эмиэ атын тылынан өйдөммөт гына сангарар буоллаххытына, тугу дииргитин атыттар хайдах билиэхтэрэй? Дьонго да эппиккит, тыалга да сангарбыккыт биир буолуо суоҕа дуо?

¹⁰Холобура, аан дойдуга төһөлөөх элбэх араас омук тыла баарый, олортон биир да тыл дорҕооно киһиэхэ өйдөммөт буолбат. ¹¹Оттон мин, атын киһи этэр тылын өйдөөбөт буоллахпына,

ол аата киниэхэ омул кинитэбин, кини эмиэ миэхэ туора дойду кинитэ буолар. ¹²Ол курдук эниги эмиэ, Тыын бэлэхтиир дьобурдарыгар дьулуһаргытыгар, Церковы бөбүргөтөр дьобурдарынан бэйэбитин байытына сатаан.

¹³Онон эн, атын тылынан сангарар киһи, эйиэхэ быһаарар дьобур тиксэрин туһугар үгэр буол. ¹⁴Тоҕо диэтэргит, мин атын тылынан үгэр буоллахпына, төһө да ис тыыммынан үгэртэбин, өйүм онтон тугу да туһамма.

¹⁵Оччоҕо тугу гыныахтаахпыный? Ис тыыммынан үгэр буоллахпына, өйбүнэн эмиэ үгүөм; ис тыыммынан Тангараны туойан ыллыыр буоллахпына, өйбүнэн эмиэ ыллыам. ¹⁶Тоҕо диэтэххэ, эн Тангараҕа ис тыыннынан эрэ махтанар буоллаххына, аттыгар турар көннөрү киһи эн махтал тылгар хайдах «аминь» диэн этиэҕэй? Эн туох дииргин кини өйдөөбөт эбээт. ¹⁷Эн төһө да үчүгэйдик махтаммытын иһин, атын киһи итэҕэлэ онтон бөбүргөөбөт. ¹⁸Мин Тангарабар махтанабын: энигиннээҕэр хайабытынааҕар да элбэх атын тылынан сангарабын; ¹⁹ол эрээри церковка ким да билбэт тылынан үтүмэн үгүс тылы кутан-симэн сангарбыппынааҕар, атын дьону үөрэтэрдии, өйдөнөр гына биэс тылы эппитим ордук.

²⁰Бырааттарым! Өйгүтүнэн-санаабытынан кыра оҕо буолуман; куһаҕанна — кыһыл оҕонон хаалын, үчүгэйгэ — сиппит-хоппут өйдөнүң.

²¹Сокуонна суруллубут: «„Атын тылынан, атын омул көмөтүнэн бу норуоту кытта кэпсэтиэм; ол гынан баран оччоҕуна да кинилэр Миигин истиэхтэрэ суоҕа“, — диир Айыы Тойон». ²²Онон атын тылынан сангары итэҕэйээччилэргэ буолбакка, итэҕэйбэт дьонно бэлиэ буолар, оттон пророк дьобура итэҕэйбэттэргэ буолбакка, итэҕэйээччилэргэ ананар. ²³Итэҕэйээччилэр бары бииргэ түмсэн баран, бука бары атын-атын биллибэт тылларынан сангаран турдаххытына, ону билбэт эбэтэр итэҕэйбэт дьон киирэн кэлэн, энигини ииримтийбиттэр диэхтэрэ суоҕа дуо? ²⁴Оттон арай бары Тангара этэр тылын дьонно тириэрдэр буоллахтарына, онно итэҕэйбэт эбэтэр билбэт киһи түбэхэ киирдэҕинэ, ол истибитэ барыта кинини саралыыр, барыта кинини дьүүлүүр буоллаҕына, ²⁵кини, сүрэҕин кистэлэнэ арыллан, сиргэ сөһүргэстии түһэн Тангараҕа сүгүрүйэн баран: «Чохчы да Тангара энигини кытта бииргэ эбит!» — диэн ис сүрэҕиттэн санга аллайыа суоҕа дуо?

Сулусна бэрээдэктээхтик барыхтаах

²⁶ Онон, бырааттарым, тух төмүккэ кэллибит? Бары бииргэ түмсэргитигэр хас биирдигит айхал ырыалаах, үөрэтиилээх, Тангара арийан биэрбит этиилээх, атын тылынан кэпсиирдээх, эбэтэр ол кэпсэммити быһаарардаах кэлэр буолун. Бу барыта эһигини бөбүргөтөр соруктаах буолуохтаах.

²⁷ Оттон ким эмэ атын тылынан кэпсиирдээх буоллабына, икки, саамай элбээбитэ, үс киһи тыл эттин, ону даҕаны тус-туһунан, ити кэннэ бииргит ону быһааран биэрдин. ²⁸ Оттон быһааран биэрээччин суох буоллабына, церковка сангарыма, бэйэнг искэр Тангараҕа анаан эт. ²⁹ Пророктартан эмиэ икки эбэтэр үс киһи тыл эттин, уоннаабылар кинилэр эппиттэрин ыарантан-ырытан көрдүннэр. ³⁰ Оттон олорор дьонтон хайаларыгар эрэ Тангара тух эмэ санганы арийан биэрдэбинэ, бастаан сангарар киһи тохтоотун; ³¹ бары үөрэнэргит, бары бөбүргүүргүт туһугар, Тангара этиитин бары утуу-субуу иһитиннэриэххитин сөп. ³² Пророктар Тангара этэрин дьонго тириэрдэр дьобурдарын кыайан кыана туттуох тустаахтар, — ³³ Тангара бэрээдэгэ суох буолуу Тангарата буолбатах, Кини — эйэ-ил төрдө.

Сибэтийдэр церковтарыгар барыларыгар буоларын курдук, ³⁴ дьахталлар церковка сангарыа суохтаахтар. Сокуон этэринэн, дьахтар сангарара көнүллэммэт, кини бас бэриниэх тустаах. ³⁵ Оттон тухха эмэ үөрэниэхтэрин баҕарар буоллахтарына, ол туһунан дьэилэригэр эрдэриттэн ыйыталастыннар; дьахтар церковка сангарара омнуолаах.

³⁶ Эбэтэр Тангара тыла эһигиттэн эрэ тахсар дуу? Эбэтэр аҕаардас эһиэхэ эрэ тийдэ дуу? ³⁷ Өскөтө ким эрэ бэйэтин пророкпун биитэр духуобунайбын дэнэр буоллабына, бу мин эһиэхэ суруйарым Айыы Тойон кэриэһэ буоларын кини өйдүөх тустаах. ³⁸ Оттон ким өйдөөбөт, ол өйдөөбөтүн даҕаны*.

³⁹ Онон, бырааттарым, Тангара этэрин дьонго тиэрдэр пророк дьобуругар дьулуһун, ол эрээри атын тылынан сангаралларын бопсуман. ⁴⁰ Барыта сирдээхтик, бэрээдэктээхтик эрэ барыхтаах.

* 14:38 *Оттон ким өйдөөбөт, ол өйдөөбөтүн даҕаны* — сорох быллыргы гректии илиинэн суруйууга «оттон ким эмэ ылыммат буоллабына, кинини эмиэ ылымматыннар».

Христос тиллиитэ

15 Билигин, бырааттарым, мин эһиэхэ бэйэм иһитиннэрбит Евангелиебын санатыахпын баһарабын. Эһиги бу Евангелиены ылынан, олоххут халбаннаабат бөҕө тирэҕэ оностубуккут, ²эмиэ бу Евангелиенан, мин эһиэхэ үөрэппиппин чинник тутуһар буоллаххытына, быһһанаһыт; оттон тутуспат буоллаххытына, — ол аата эһиги кураанахха итэҕэйбиккит.

³Бастатан туран, мин эһиэхэ бэйэм тугу ылыммыппын тиэрдибитим: Суруйууларга эрдэттэн этиллибитин курдук, Христос биһиги буруйбутун-аныыбытын боруостаары өлбүтүн, ⁴эмиэ Суруйууларга эрдэттэн этиллибитин курдук, Кини көмүллэн баран үһүс күнүгэр тиллибитин, ⁵уонна бастаан Кифаҕа, онтон Уон Иккиэлэргэ, ⁶онтон биир кэмгэ биэс сүүстэн тахса бырааттарга көстүбүтүн (олортон үксүлэрэ билигин тыыннаахтар, сорохторо уһун ууларыгар утуйбуттара), ⁷ол кэнниттэн Иаковка уонна бары Апостолларга көстүбүтүн, ⁸онтон барыларын кэнниттэн миэхэ — ханнык эрэ итэҕэс төрүөххэ көстүбүтүн туһунан эһиэхэ тиэрдибитим. ⁹Мин Апостоллартан барыларыттан саамай дуона суохтарабын, Таһара Церковын сойуолаабыт буоламмын Апостол ааттанарым да сөбө суох. ¹⁰Ол эрэри Таһара илгэлээх үтүөтүнэн бүгүн мин Апостол буола сылдыабын. Кини миэхэ биэрбит үтүө дьоһура кураанахха хаалбатаҕа, мин кинилэрдээҕэр хайаларынааһар да элбэхтик үлэлээбитим; ити гынан баран ол мин буолбатах, Таһара илгэлээх үтүө күүһэ миигин кытта бииргэ үлэлээбитэ. ¹¹Онон, мин да буолуум, кинилэр да буоллуннар, биһиги манньк үөрэтэбит, эһиги эмиэ мань итэҕэйбиккит.

Өлбүттэр тиллиилэрэ

¹²Биһиги Христос өлбүттэртэн тиллибитин туһунан иһитиннэрэ-кэпсии сырыттаһпытына, хайдах эһигиттэн сорох дьон өлбүттэр тиллибэттэр диэн этэр буолалларый? ¹³Өскөтө өлбүттэр тиллибэт эбит буоллахтарына, ол аата Христос эмиэ тиллибэтэх, ¹⁴оттон Христос тиллибэтэх буолаһына, ол аата биһиги сымыйа сураһы иһитиннэрэбит, ол аата эһиги эмиэ халтайга итэҕэйэбит*.

* 15:14 *Эһиги эмиэ халтайга итэҕэйэбит* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «биһиги эмиэ халтайга итэҕэйэбит».

¹⁵ Өлбүттэр тиллибэт буоллахтарына, бииги Танара туһунан, Кини отой да тилиннэрбэтэх Христотун тилиннэрбитэ диэн туоһулааммыт, сымыйа туоһулар буолан тахсабыт. ¹⁶ Өлбүттэр тиллибэт буоллахтарына, ол аата Христос эмиэ тиллибэтэх, ¹⁷ оттон Христос тиллибэтэх буоллаҕына, ол аата эһиги суоҕу итэҕэйэҕит: эһиги өссө даҕаны буруйгутун-аньыгытын сүкпүтүнэн сылдыаҕыт. ¹⁸ Оччотугар Христоска итэҕэллэрин ыһыктыбакка эрэ өлбүттэр эмиэ суорума суолламмыттар. ¹⁹ Бииги эмиэ бу олохпутугар эрэ Христоска эрэнэр буоллахпытына, ол аата кимнээҕэр да дьоло суох дьоммут.

²⁰ Ол эрээри Христос өлбүттэртэн тиллибитэ, уһун ууларын утуйбуттартан аан бастакынан турбута. ²¹ Тоҕо диэтэххэ, кинитэн сылтаан өлөр өлүү кэлбит буоллаҕына, ол курдук эмиэ өлбүттэр Кинитэн сылтаан тиллиэхтэрэ. ²² Адамна кытыктаахтар бары өлөллөрүн курдук, Христоска кытыктаахтар бары тиллиэхтэрэ. ²³ Хас биирдии киһи бэйэтин тустаах кэмигэр тиллиэҕэ: аан бастакынан Христос тиллибитэ, онтон Кини кэллэҕинэ, Христос дьоно тиллиэхтэрэ. ²⁴ Дьэ онтон Кини Саарыстыбатын Аҕатыгар – Танараҕа – туттардаҕына, бары дьаһалтаны, бары былааһы, дьайар күүһү самнардаҕына, бүтэр уһук тийэн кэлиэҕэ. ²⁵ Танара Кини өстөөхтөрүн барыларын атаҕын анныгар самнаран биэриэр диэри Христос ыраахтааҕылыахтаах. ²⁶ Онтон бүтэһик өстөөх, өлөр өлүү, бахтайыаҕа, ²⁷ тоҕо диэтэххэ, Танара баары бүттүүнүн Христоска бас бэриннэрэн атаҕын анныгар ууран биэрбитэ. Баары барытын Киниэхэ бас бэриннэрдэ диэн суруллубут буоллаҕына, ол аата барыны бары Киниэхэ Бэриннэрээччиттэн ураты барыта бас бэриммитэ дьэнкэтик өйдөнөр. ²⁸ Оттон Танара баары бүттүүнүн Киниэхэ бас бэриннэрдэҕинэ, оччоҕо аны Уола Бэйэтэ эмиэ баары бүттүүнүн Киниэхэ Бэриннэрээччигэ бас бэриниэҕэ, оччоҕо Танара бар дьонно барытыгар барытынан буолуоҕа.

²⁹ Онтон атын эбитэ буоллар, өлбүттэр тустарыгар дьон тоҕо сүрэхтэниэ этилэрэй? Өлбүттэр букатын тиллибэт буоллахтарына, оччотугар өлбүттэр тустарыгар туох инниттэн сүрэхтэнэллэрий? ³⁰ Оччотугар бииги эмиэ туох иһин чаас аайытын алдьархай айаҕын өнгөйөбүтүй? ³¹ Бэйэм туспунаан эттэххэ, өлүү айаҕын күн аайы өнгөйөбүн. Бу туһунан, бырааттарыам, Айы Тойоммут Христос Иисус иннигэр эһигинэн киэн туттар

үөрүүбүнэн туоһулуубун. ³² Киһи сиэринэн толкуйдаатахха, өлбүттэр тиллибэт буоллахтарына, мин Ефескэ адьырҕа кыыллары кытта охсуһаммын тугу туһаммыппыный? «Сарсын өлүөхпүт турдаҕа, онон кытаатан аһаан-иһэн хаалыабын!» Оннук дуо? ³³ Албынҥа киирэн биэримэн! «Куһаҕан доҕоттордуун кударыстахха, хаарыан быһыы-майгы сатарыйар»*. ³⁴ Онон өйгүтүн-төйгүтүн булунан, аһыныны онгороргутун тохтотун. Баҕар, саатыххыт да буоллар, этэбин: эһигиттэн сороххут Танараны билбэт.

Саҥа эппит-сииммит хайдах буолуой?

³⁵ Ол гынан баран ким эмэ: «Өлбүттэр хайдах тиллиэхтэрэй? Тилиннэхтэринэ, хайдах эттээх-сииннээх кэлиэхтэрэй?» — диэн ыйытыа. ³⁶ Оо, толкуйа суох! Ыһар сиэмэн, өлбөтөбүнэ, тиллиэ суоҕа буолбаат? ³⁷ Ыһаргар эн бүтүн үүнээйини буолбакка, сыгынньах туораабы, элиэһинэйи дуу, атын туораабы дуу ыһабын, ³⁸ ол эрээри Танара ол сиэмэни хайдах баҕарарынан эттиир-сиинниир, хас биирдии сиэмэҕэ туспа эти-сиини биэрэр. ³⁹ Хамныыр харамай этэ-сиинэ барыта атылы буолбатах: киһи этэ-сиинэ туһунан, сүөһү этэ-сиинэ туһунан, балык киэнэ туһунан, көтөр киэнэ эмиэ туһунан. ⁴⁰ Халлаан эттиктэрэ бааллар, сир эттиктэрэ эмиэ бааллар: ол эрээри халлаан эттиктэрин килбиэнэ туспа, сир эттиктэрин килбиэнэ — эмиэ туһунан. ⁴¹ Күн килбиэннээх сырдыга туһунан, ый килбиэннээх сырдыга туһунан, сулустар киэннэрэ эмиэ туһунаннар; сулус даҕаны атын сулустартан кэрэ көстүүтүнэн уратылаах буолар.

⁴² Өлбүттэр тиллэллэригэр эмиэ ол курдук буолуоҕа: өлөн-сүтэн буорга угуллар — өлбөт-сүппэт аналлаах туран кэлэр; ⁴³ буорайан-буомтуйан буорга угуллар — албан аатыран туран кэлэр; мөлтөөн-ахсаан буорга угуллар — күүһүрэн-уоҕуран туран кэлэр; ⁴⁴ эт-хаан айылҕалаах эттик буорга угуллар — духуобунай эттик туран кэлэр. Эт-хаан айылҕалаах эттик да баар, духуобунай эттик да баар. ⁴⁵ Суруйууларга «бастакы киһи Адам тыыннаах дууһа буолбута» диэн суруллубута, оттон бүтэһик Адам олоҕу биэрэр тыын буолар. ⁴⁶ Ол эрээри духуобунай хаһан да уругаабат, маннай

* 15:33 Грек суруйааччыта Менандр «Таис» диэн комедиятыттан (б. э. иннинээҕи 3 үйэ).

эт-хаан айылғалаах кэлэр, ол эрэ кэнниттэн духуобунай кэлиэх-тээх. ⁴⁷ Бастакы киһи сирдээҕи буолан сир-буор састааптааҕа; оттон иккис киһи — халлаантан кэлбит Айыы Тойон*. ⁴⁸ Сиртэн-буортан турар киһи хайдах этэй да, сирдээҕилэр эмиэ оннуктар; Халлаантан кэлбит хайдаҕый да, халлааннааҕылар эмиэ оннуктар; ⁴⁹ хайдах биһиги сирдээҕи киһи мөссүөнэ мөссүөннээх этибитий да, соннук эмиэ Халлааннааҕы мөссүөнүн ылыныахпыт.

⁵⁰ Ол гынан баран, бырааттарым, мин эһиэхэ манныгы этиэм: эттэн-хаантан турар сирдээҕи киһи хайдах да Тангара Саарыстыбатыгар тиксибэт, өлөр оноруулаах хайдах да өлбөт оноруулаахха кытыктаммат. ⁵¹⁻⁵² Эһиэхэ кистэлэнги этэбин: биһиги бука бары өлөр буолбатахпыт**, ол гынан баран, бүтэһик турба тыаһаатаҕына, эмискэ чыпчылҕан түгэнигэр бука бары дьүһүн уларыыахпыт, тоҕо диэтэргит, ол турба тыаһаатын кытта өлбүттэр тиллэн туран кэлиэхтэрэ, оттон биһиги дьүһүн уларыыахпыт. ⁵³ Ол аата биһиги кэхтэр оноруулаах айылҕабыт кэхтибэт айылҕаҕа кубулуйуохтаах, өлөр оноруулаах айылҕабыт өлбөт-сүппэт оноруулаах айылҕаҕа кубулуйуохтаах. ⁵⁴ Оттон кэхтэр оноруулаах кэхтибэт аналлаахха, мунгур үйэлээх бараммат үйэлээххэ кубулуйдаҕына, «Өлөр өлүү кыайтарда! Кыайыы күнэ үүннэ!» диэн суруллубут туолуо. ⁵⁵ «Өлөр өлүү! Ханна баарый эн өргөһүн? Үтүгэн түгэҕэ! Ханна баарый эн кыайыын?»***

⁵⁶ Өлөр өлүү өргөһө — аһыы-буруй; оттон аһыы Сокуонтан тэптэн күүһүрбүтэ. ⁵⁷ Махтал буолуохтун Айыы Тойоммутунан Иисус Христуһунан биһиэхэ кыайыыны бэлэхтээбит Тангараҕа!

⁵⁸ Онон, таптыыр бырааттарым, тулхадыйбат тууралаах чинг буолун, уга-хангас халбаннааман; Айыы Тойонно кураанахха сулууспалаабаккытын билэн туран, Айыы Тойон дьыалатыгар мэлдьи хотуулаах буолун.

* 15:47 *Айыы Тойон* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыл суох.

** 15:51-52 *Бука бары өлөр буолбатахпыт* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «биһиги бука бары өлүөхпүт, ол гынан баран бука бары уларыяр буолбатахпыт».

*** 15:55 Сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Өлөр өлүү! Ханна баарый эн кыайыын? Өлөр өлүү! Ханна баарый эн өргөһүн?» эбэтэр «Үтүгэн түгэҕэ! Ханна баарый эн өргөһүн?»

Иерусалимнаағы христианнарға ытыллар көмө

16 Аны сибэтийдэргэ анаан хомуллар көмө туһунан этэр буоллахха, мин Галатиятаағы церковтарга олохтообут үгэспин тутуһар буолун. ²Кэлбитим кэннэ, хомуйа сатыы сылдыбат туһугар, хас биирдиигит нэдиэлэ маннайгы күнүн аайы үбүттэн-хамнаһыттан төһө кыалларынан туспа уурунан иһэр буоллун. ³Кэллэхпинэ, хомуйбут үтүө көмөбүтүн Иерусалимна тиэрдэрдии, бэйэҕит талбыт дьоннугунан суруктаан ытыабым. ⁴Оттон бэйэм барарым табыллар буоллабына, кинилэр миигин кытта барсыахтара.

Айан былаана

⁵Македонияға сылдьан баран эһиэхэ тийиэҕим; суолум Македониянан ааһар. ⁶Эһиэхэ, баҕар, тохтуу түһүөбүм, баҕар, кыстыам даҕаны, оччоҕо барарбар эһиги миигин атааран биэриэ этигит. ⁷Аны эһигини кытта ааһан эрэ иһэн көрсүһөхпүн баҕарбаппын, Айыы Тойон биэрдэҕинэ, син тохтуу түһүөм диэн эрэнэбин. ⁸Ефескэ Биэс уонус күн бырааһынньыгар диэри сылдыһам, — ⁹манна иннибэр улуукан киэн аан тэлэччи аһыллан турар, утарсааччы да баһаам.

¹⁰Тимофей тийдэҕинэ, киниэхэ ханнык да куттал суоһаабатын курдук көрө-истэ сылдыаарын; кини эмиэ мин курдук Айыы Тойон дьыалатын толоро сылдыар. ¹¹Онон ким да кинини сэһии көрүө суохтаах, хата кытаатан миэхэ кэлэр гына тэрийэн эйэнэн атааран биэрээринг. Манна бырааттарбыныын кинини күүтэбит.

¹²Оттон бырааппыт Аполлос туһунан этэр буоллахха, кинини бырааттарбытын кытары эһиэхэ ытыаарыбын бэркэ көрдөспүтүм да, билигин барыан олох баҕарбатаҕа, онон бэйэтигэр табыгастаах кэмгэ эһиэхэ тийиэҕэ.

¹³Эһиги сэргэх сылдыһын, итэҕэлгитин бигэтик тутуһун, эр санааланын, халбаннаабат бөҕө буолун. ¹⁴Тугу да гыммыккыт иһин, барытын таптыыр сүрэхтэн онорун.

Түмүк көрдөһүү. Эҕэрдэлэри тиэрдии

¹⁵Стефан дьыэ кэргэттэрэ Ахайяға аан бастакынан итэҕэйбитэрин, сибэтийдэргэ көмөлөһөр аналы ылыммыттарын билэбит. Онон, бырааттарым, эһигиттэн көрдөһүөм этэ: ¹⁶итинник

1 КОРИНФЯННАРГА 16

дьонго итиэннэ бииргэ сулууспалаһар, бары сыраларын биэрэр ханнык баҕарар үлэхиттэргэ истигэн буолун.

¹⁷ Стефан, Фортунат уонна Ахаик тийэн кэлбиттэриттэн олус үөрдүм: кинилэр эһигини суохтаппатылар, ¹⁸ онон барыбыт – мин да, эһиги да – сүргэбитин көтөхтүлэр. Маннык дыону ытыктаан.

¹⁹ Асиятааҕы церковтар эһиэхэ эҕэрдэ ытталлар; Акилалаах Прискилла уонна кинилэр дыэтээҕи церковтара Айыы Тойон туһугар эһигини истинник эҕэрдэлииллэр. ²⁰ Бырааттаргыт бука бары эһиэхэ эҕэрдэ тиэрдэллэр. Сибэтиэй уураһынан бэйэ-бэйэҕитин эҕэрдэлэһин.

²¹ Аны билигин бу бэйэм суруйан эрэбин: миигиттэн, Павелтан – эҕэрдэ. ²² Ким Айыы Тойон Иисус Христуһу таптаабат – ол анафема. Маран-афа!* ²³ Айыы Тойоммут илгэлээх үгүөтэ эһигинниин энгээрдэһиэхтин. ²⁴ Эһигини, Христос Иисуһу итэҕэйээччилэри барыгытын кытта, мин тапталым бииргэ буолуохтун. Аминь**.

* 16:22 *Маран-афа!* (арамей.) – «кэл, Айыы Тойон» эбэтэр «Айыы Тойон кэллэ».

** 16:24 *Аминь* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыл суох.